

Motion

1983/84:1309

Ivar Franzén

Utbyggnad av fjärrvärme

I denna motion anförs kompletterande argumentering till motsvarande yrkande i centerns partimotion.

Utbyggnad av flexibla fjärrvärmenät, anpassade till låga drifttemperaturer i därför lämpade tätortsområden är enligt centerns mening en riktig framtidsinvestering.

Det kan dock inte nog betonas vikten av att tillkommande fjärrvärmeanläggningar redan från början ges den utformning att de passar för alternativ energiproduktion. Målsättningen med fjärrvärmeutbyggnaden måste vara att öka handlingsfriheten och möjligheterna att använda billig miljövänlig energi. Utvecklad värmepumpsteknik, lägre vattentemperaturer kommer att möjliggöra lönsamma satsningar på solenergi redan under 1980-talet.

Fjärrvärmenät som inte fyller kraven på anpassbarhet till nya energiformer kommer sannolikt inte att kunna konkurrera med fastighetsanknutna uppvärmningsalternativ och kommer därför ganska snart av den enskilde fastighetsägaren att upplevas som en lösning till ett alltför dyrt uppvärmningsalternativ. Detta kommer att skapa motsatsförhållande och leda till besvärande dubbelinvesteringar.

Rätt utformad kommer fjärrvärmenät att kunna utnyttja även fastighetsanknuten spillvärme och ha möjligheter att minimera förluster i kulvertsystem m. m. så att konkurrenskraften i allmänhet blir god.

Även möjligheterna att vid behov utnyttja fjärrvärmenätet för mottrycksproduktion av elström kan på detta sätt inte bara bevaras utan också förbättras.

Den lägre temperatur på returvattnet som möjliggörs i fjärrvärmenät som byggs eller anpassas för låga drifttemperaturer medför att andelen elström vid kraftvärmeproduktion ökar 10–20 % jämfört med traditionell fjärrvärme. Detta ökar vår beredskap inför kärnkraftens avveckling. De värmepumpsinstallationer som görs i fjärrvärmesystemen under 1980-talet kommer att vara helt avskrivna innan någon nämnvärd ökning av kraftvärmeproduktion är aktuell. De kommer även på längre sikt att representera en värdefull produktionskapacitet under större delen av året när elströmsbehovet inte är så stort.

Ofta överskattas kostnaderna och omfattningen av den anpassning som är nödvändig för att ett traditionellt fjärrvärmesystem skall bli lämpligt för lägre drifttemperaturer. I allmänhet är det endast fråga om en väsentlig uppdimensionering av värmeväxlarna i abonnentcentralerna och en

effektivare styrning av det primärvatten som pumpas genom växlarna. I debatten talas ofta om uppdimensionering av ledningar och pumpar. Detta är felaktigt, men har möjligen misslett många till att avstå från till synes helt självklar anpassning av värmeväxlarna för lågtemperatursystem vid all ny- eller utbyggnad av fjärrvärmesystem.

Det är med stor sannolikhet mycket dålig ekonomi att inte på detta enkla sätt förbereda alla nya delar av ett fjärrvärmesystem, och samma åtgärder bör vidtas vid ombyggnad av befintliga abonnentcentraler.

Sker detta systematiskt så blir de kompletteringar som krävs för ett fullständigt lågtemperatursystem, när energisparandet i fastigheterna har sänkt effektbehovet, mycket begränsade och mycket lönsamma, vilket är bästa garantin för att de i praktiken kommer till utförande.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

1. att riksdagen ansluter sig till de riktlinjer för flexibla och för låga drifttemperaturer anpassade fjärrvärmenät som redovisas i motionen samt beslutar att villkoren för stöd till fjärrvärmeutbyggnaden anpassas efter dessa riktlinjer,
2. att riksdagen, därest den ej ansluter till dessa riktlinjer, beslutar att stöd till fjärrvärmeutbyggnaden ej skall utgå.

Stockholm den 24 januari 1984

IVAR FRANZÉN (c)